

Oslo kommune
Bydel Østsjø
Bydelsadministrasjonen

Protokoll 6/04

Møte: Bydelsutvalget
Møtested: Bølerlia 2
Møtetid: mandag 11. oktober 2004 kl. 18.30
Sekretariat: Vibeke Fjelltun Nilsen

Møteleder: Arnfinn Aabø
Tilstede: Arnfinn Aabø (Ap) leder
Per Nygaard (SV) nestleder
Gro Axelsen (Ap)
Tore Lundberg (Ap)
Margareth Tysnes (Ap)
Thomas Kristiansen (Ap)
Marit Stakvik Jørgensen (Ap)
Hanne Irene Eldby (SV)
Nina Westlie-Bergheim (SV)
Bjørn Jensen (H) vara tiltrådte for Jens Håkon Hauge (H)
Torunn Smedal (H)
Inger Haagaas (H)
Tommy Skjervold (FrP) vara tiltrådte for Geir Mo (FrP)
Arne Sandberg (FrP)
Ann Carnarius Elseth (FrP)

Forfall: Jens Håkon Hauge (H)
Geir Mo (FrP)

I tillegg møtte følgende varamedlemmer: Tore Janssen (SV)

Fra administrasjonen møtte: Tove Stien, bydelsdirektør
Mary Ann Gursli, avdelingssjef voksne og familier
Tommy Grotterød, avdelingssjef barn og unge
Håkon Kleven, avdelingssjef økonomi og plan
Solveig Nyhamar, avdelingssjef rehabilitering og omsorg
Kari Bjørneboe, bydelsoverlege

Møtesekretær: Vibeke Fjelltun Nilsen

Opprop

Åpen halvtime

Det var ingen innlegg under åpen halvtime

Saker behandlet under møte

Sak 115 /04 Godkjenning av innkalling og sakskart.....	0
Sak 116 /04 Godkjenning av BU protokoll 13.09.2004.....	0
Sak 117 /04 Protokoller til orientering.....	1
Sak 118 /04 Informasjon fra administrasjonen	1
Sak 119 /04 Månedrappport økonomi og tjenesteproduksjon pr august 2004	1
Sak 120 /04 Budsjettjustering - inndekning av prognostisert merforbruk	2
Sak 121 /04 Sentrale budsjettjusteringer.....	2
Sak 122 /04 Prosentvise plasser i barnehagene.....	3
Sak 123 /04 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetspråklige barn i førskolealder.....	4
Sak 124 /04 Opprettelse av stillinger - bofellesskap i Oppsalveien 26.....	5
Sak 125 /04 Nedlagte barneparker - inndragning av stillinger.....	6
Sak 126 /04 Tilsynsrapport fra Oppsalhjemmet.....	6
Sak 127 /04 Tilsynsrapporter fra Manglerudhjemmet og Manglerud nevrohjem.....	6
Sak 128 /04 Kommunedelplan for idrett, Oslo Kommune 2004-2008	6
Sak 129 /04 Høring - Utkast til tekstdel Kommunedelplan for anlegg og områder for friluftsliv.....	7
Sak 130 /04 Kommunedelplan for anlegg og friluftsliv - Friluftsutvalgets innstilling til sikring, rehabilitering og nyetablering av anlegg og områder for friluftsliv i Oslo	7
Sak 131 /04 Tertialmelding pr 31.08.2004 - bydel Østensjø	14

Sak 115 /04 Godkjenning av innkalling og sakskart

Innkalling og sakskart godkjent

Sak 116 /04 Godkjenning av BU protokoll 13.09.2004

Sak 103/04 Bystyresak 313/2004: Forebyggende hjemmebesøk for eldre over 75 år – resultat og erfaringar.

Rettelse på vedtak:

Tore Lundberg (Ap), fremmet følgende forslag, *Det føres statistikk for hvor mange henvendelser man får etter skriftlig informasjon. Det samme gjøres etter muntlig informasjon. Det er viktig for ettertiden å vite hvordan de enkelte informasjonstiltak virker, da dette vil måtte få betydning i planarbeidet.*

Bjørn Jensen (H) fremmet følgende forslag fra H/FrP, *Byrådet har lagt fram en oversiktlig presentasjon, kartlegging og konklusjon som støtter opp om at forebyggende hjemmebesøk for eldre over 75 år blir et fast tilbud i bydelen.*

Bydelsdirektøren presenterte i sak 40/04 en beskrivelse og erfaringer fra prosjekter som ble gjennomført i bydelene Bøler, Manglerud og Østensjø i 2003. For Bydel Østensjø vil det også være naturlig å legge å legge disse erfaringer til grunn for bydelens fremtidige arbeide.

Forslag til vedtak:

- 1. I likhet med arbeidsutvalget i det sentrale elderråd støtter bydelsutvalget byrådets presentasjon, kartlegging og konklusjon.*
- 2. Det legges opp til aktiv informasjon om bydelens eldresentre og alle deres tilbud.*
- 3. Det legges opp til god informasjon om bestillerkontoret og aktuelle tjenester man kan søke om.*
- 4. Det legges opp til annonsering i eldresentrenes program etc. hvor eldre, som ikke mottar tjenester fra bydel, informeres om at de kan ta kontakt med eldresentrene, frivillighetsentralene eller bestillerkontoret, hvis de ønsker det.*
- 5. For å gi best mulig helhetlig hjelp legges det til rette for formelle samarbeidsmøter mellom eldresentrene og hjemmetjenesten.*
- 6. Finansiering av tiltakene vurderes i tilknytning til budsjett for 2005.*

Vedtak:

Forslagene fra Ap/SV/H og FrP samordnes og legges til grunn for det videre arbeide med forebyggende hjemmebesøk for eldre over 75 år med det utgangspunkt å utarbeide retningslinjer for en trygghetsavtale.

- 1. Det føres statistikk for hvor mange henvendelser man får etter skriftlig informasjon. Det samme gjøres etter muntlig informasjon. Det er viktig for ettertiden å vite hvordan de enkelte informasjonstiltak virker, da dette vil måtte få betydning i planarbeidet.*
- 2. I likhet med arbeidsutvalget i det sentrale elderråd støtter bydelsutvalget byrådets presentasjon, kartlegging og konklusjon.*
- 3. Det legges opp til aktiv informasjon om bydelens eldresentre og alle deres tilbud.*
- 4. Det legges opp til god informasjon om bestillerkontoret og aktuelle tjenester man kan søke om.*

5. Det legges opp til annonsering i eldresentrenes program etc. hvor eldre, som ikke mottar tjenester fra bydel, informeres om at de kan ta kontakt med eldresentrene, frivillighetsentralene eller bestillerkontoret, hvis de ønsker det.
6. For å gi best mulig helhetlig hjelp legges det til rette for formelle samarbeidsmøter mellom eldresentrene og hjemmetjenesten.
7. Finansiering av tiltakene vurderes i tilknytning til budsjett for 2005.

Sak 110/04 Oppnevning av eierrepresentanter i kommunale barneagers samarbeidsutvalg. To navn rettes. Navnene er Dag Wærner og Tone Larssen.

BU protokollen fra 13.09.2004 godkjent

Sak 117 /04 Protokoller til orientering

Protokoller:

Arbeidsutvalget	27.09.2004
Protokoll tatt til orientering	
Bydelsutvikling, Miljø- og Kulturkomite	04.10.2004
Protokoll tatt til orientering	
Omsorgskomite	04.10.2004
Protokoll tatt til orientering	
Oppvekstkomite	04.10.2004
Protokoll tatt til orientering	
Eldrerådet	04.10.2004
Protokoll tatt til orientering	
Råd for funksjonshemmede	05.10.2004
Protokoll tatt til orientering	
Ungdomsrådet	04.10.2004
Protokoll tatt til orientering	
Arbeidsmiljøutvalget	Ikke avholdt møte
Medbestemmelsesutvalget	01.10.2004
Protokoll tatt til orientering	

Sak 118 /04 Informasjon fra administrasjonen

1. Bydelsdirektør Tove Stien informerte vedr. AU-sak 127 /04 Reglement for bydelene - § 2.6 Lokal klagenemnd. Denne sak skal til bystyret for endelig avgjørelse. Vi avventer derfor bystyrets behandling før vi tar opp saken i bydelsutvalget.
2. Bydelsdirektøren minnet om åpningen av Familiesenteret i Bydel Østensjø tirsdag 12. oktober.

Sak 119 /04 Måned rapport økonomi og tjenesteproduksjon pr august 2004

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Måned rapport økonomi og tjenesteproduksjon pr august 2004 tas til etterretning.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Månedssrapport økonomi og tjenesteproduksjon pr august 2004 tas til etterretning.

Sak 120 /04 Budsjetjustering - inndekning av prognostisert merforbruk

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelens budsjett justeres i henhold til følgende oversikt:

Kostra-funksjon		
	Budsjettrevisjon - ubrukte midler	-600 000
120	Administrasjon	-400 000
201	Barnehager	-800 000
201	Bestiller - barnehager	-360 000
231	Fritidsklubber	-500 000
254	Botilbud til psykisk utviklingshemmede	-600 000
242	Sosialtjenesten	-600 000
190	avsetning til lønnsoppgjøret 2004	-1 400 000
253	Forventet justering - særskilt kostnadskrevene	-4 846 000
253	Bestiller - kjøp/salg av institusjonsplasser	-1 500 000
190	Kompensasjon merverdiavgift	1 500 000
190	Bydelsavsetning	10 106 000

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Bydelens budsjett justeres i henhold til følgende oversikt:

Kostra-funksjon		
	Budsjettrevisjon - ubrukte midler	-600 000
120	Administrasjon	-400 000
201	Barnehager	-800 000
201	Bestiller - barnehager	-360 000
231	Fritidsklubber	-500 000
254	Botilbud til psykisk utviklingshemmede	-600 000
242	Sosialtjenesten	-600 000
190	avsetning til lønnsoppgjøret 2004	-1 400 000
253	Forventet justering - særskilt kostnadskrevene	-4 846 000
253	Bestiller - kjøp/salg av institusjonsplasser	-1 500 000
190	Kompensasjon merverdiavgift	1 500 000
190	Bydelsavsetning	10 106 000

Sak 121 /04 Sentrale budsjettjusteringer

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Funksjonsområde 253 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon økes med 8,141 mill kroner med dekning i kommunaldirektørens sak 49/2004.
2. Funksjonsområde 253 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon økes med 1,834 mill kroner med dekning i kommunaldirektørens sak 54/2004.
3. Funksjonsområde 281 – økonomisk sosialhjelp – reduseres med kroner 166 000, med bakgrunn i kommunaldirektørens sak 53/2004
4. Funksjonsområde 281 – økonomisk sosialhjelp – økes med kroner 1 167 000, med dekning i kommunaldirektørens sak 53/2004

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Funksjonsområde 253 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon økes med 8,141 mill kroner med dekning i kommunaldirektørens sak 49/2004.
2. Funksjonsområde 253 Pleie, omsorg og hjelp i institusjon økes med 1,834 mill kroner med dekning i kommunaldirektørens sak 54/2004.
3. Funksjonsområde 281 – økonomisk sosialhjelp – reduseres med kroner 166 000, med bakgrunn i kommunaldirektørens sak 53/2004
4. Funksjonsområde 281 – økonomisk sosialhjelp – økes med kroner 1 167 000, med dekning i kommunaldirektørens sak 53/2004

Sak 122 /04 Prosentvise plasser i barnehagene

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

- Bydelsutvalget slutter seg til bydelsdirektørens vurderinger slik de framkommer i saken.
- Ordningen praktiseres i samsvar med de retningslinjer som er foreslått av bydelsdirektøren under avsnittet *vurdering* i saksframlegget.
- Oppholdsbetaling i barnehagene vil til enhver tid være bestemt av barnets prosentvise oppholdstid i barnehagen, og knyttet opp mot Oslo Bystyres vedtak for oppholdsbetaling i barnehage.

Hanne Irene Eldby (SV) la fram OVKs innstilling med følgende forslag til vedtak:

Oppvekstkomiteen støtter fullt ut bydelsdirektørens forslag til vedtak og intensjonene som ligger i saksutredningen. Dette vil bli ett av flere tiltak for å sikre bydelen flere barnehageplasser, og det vil gi foreldrene et bedre og mer fleksibelt tilbud. Oppvekstkomiteen er av det syn at denne økningen i barnetallet kan styrke det pedagogiske tilbudet i barnehagene.

Oppvekstkomiteen ønsker likevel å tilføye to punkter til vedtaket:

1. *Som hovedregel skal avdelingene for barn over tre år ikke ha mer enn totalt 20 barn, og på småbarnsavdelingene skal det normalt ikke være mer enn 10 barn. Unntak fra dette kan gjøres dersom forholdene ligger spesielt godt til rette arealmessig og personellmessig.*
2. *En forutsetning for å øke antall barn til 20/10 er at det ikke er gitt dispensasjon fra kravet om førskolelærer som pedagogisk leder på disse avdelingene på det tidspunktet barna tas inn i avdelingen*

Votering:

Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt
OVKs innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- Bydelsutvalget slutter seg til bydelsdirektørens vurderinger slik de framkommer i saken.
- Ordningen praktiseres i samsvar med de retningslinjer som er foreslått av bydelsdirektøren under avsnittet *vurdering* i saksframlegget.

- Oppholdsbetaling i barnehagene vil til enhver tid være bestemt av barnets prosentvise oppholdstid i barnehagen, og knyttet opp mot Oslo Bystyres vedtak for oppholdsbetaling i barnehage.
- Som hovedregel skal avdelingene for barn over tre år ikke ha mer enn totalt 20 barn, og på småbarnsavdelingene skal det normalt ikke være mer enn 10 barn. Unntak fra dette kan gjøres dersom forholdene ligger spesielt godt til rette arealmessig og personellmessig.
- En forutsetning for å øke antall barn til 20/10 er at det ikke er gitt dispensasjon fra kravet om førskolelærer som pedagogisk leder på disse avdelingene på det tidspunktet barna tas inn i avdelingen

Sak 123 /04 Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Det opprettes stilling som migrasjonspedagog, med hovedoppgave å iverksette og koordinere tiltak overfor minoritetsspråklige barn som ikke går i barnehage.
2. Tiltak knyttet til tospråklige assistenter i barnehagene videreføres frem til 31.12.2004.
3. Øvrige midler nyttes til språkstimuleringsmateriell, som ”Snakkepakke” o.a., i den hensikt å bidra til at aktuelle tjenestesteder får egnet materiell til, innenfor sine rammer, å ivareta tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.
4. Det etableres samarbeid med utdanningsetaten/ skolene for koordinert målrettet satsing på økt språkforståelse for minoritetsspråklige barn.
5. Det opprettes en arbeidsgruppe som skal komme med forslag til hvordan forventede midler for 2005 bør benyttes. Innstilling bør foreligge til behandling i BU i desember 2004.

OVKs innstilling til vedtak, Ap og SV fremmet følgende forslag til tilføyning til punkt 5:

Gruppen skal kartlegge andelen barn med minoritetsspråklig bakgrunn fordelt på alder i bydelen, samt gi en oversikt over i hvilken grad minoritetsspråklige barn benytter seg av barnehagetilbudet.

Det gjøres også en vurdering av erfaringer gjort med barnehagens pedagogiske tilbud og språkopplæring av minoritetsspråklige barn. Det foretas en gjennomgang av mulige løsninger med å tilby alle minoritetsspråklige barn plass i barnehage for å styrke norskferdighetene siste året før skolestart enten heltid eller deltid, gratis eller betalt. Det skal her sees på organisatoriske og økonomiske muligheter og utfordringer. Det bør også foretas en drøfting av bruk av positiv diskriminering av minoriteter/likebehandling av majoritets- og minoritetsbefolkningen.

Votering

Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt

OVKs innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det opprettes stilling som migrasjonspedagog, med hovedoppgave å iverksette og koordinere tiltak overfor minoritetsspråklige barn som ikke går i barnehage.
2. Tiltak knyttet til tospråklige assistenter i barnehagene videreføres frem til 31.12.2004.
3. Øvrige midler nyttes til språkstimuleringsmateriell, som ”Snakkepakke” o.a., i den hensikt å bidra til at aktuelle tjenestesteder får egnet materiell til, innenfor sine

rammer, å ivareta tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.

4. Det etableres samarbeid med utdanningsetaten/ skolene for koordinert målrettet satsing på økt språkforståelse for minoritetsspråklige barn.
5. Det opprettes en arbeidsgruppe som skal komme med forslag til hvordan forventede midler for 2005 bør benyttes. Innstilling bør foreligge til behandling i BU i desember 2004.
  - Gruppen skal kartlegge andelen barn med minoritetsspråklig bakgrunn fordelt på alder i bydelen, samt gi en oversikt over i hvilken grad minoritetsspråklige barn benytter seg av barnehagetilbudet.
  - Det gjøres også en vurdering av erfaringer gjort med barnehagens pedagogiske tilbud og språkopplæring av minoritetsspråklige barn. Det foretas en gjennomgang av mulige løsninger med å tilby alle minoritetsspråklige barn plass i barnehage for å styrke norskferdighetene siste året før skolestart enten heltid eller deltid, gratis eller betalt. Det skal her sees på organisatoriske og økonomiske muligheter og utfordringer. Det bør også foretas en drøfting av bruk av positiv diskriminering av minoriteter/likebehandling av majoritets- og minoritetsbefolkningen.

Sak 124 /04 Opprettelse av stillinger - bofellesskap i Oppsalveien 26

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

1. Det etableres bofellesskap i Oppsalveien fra september 2004. Kostnadene dekkes innenfor rammen av psykiatrimidler 2004 kostrafunksjon 233.
2. Opprettelse av stillinger:
  - 2 årsverk miljøterapeut, stillingskode 0087
  - 1,75 årsverk hjelpepleier med videreutdanning, stillingskode 0137
  - 1 årsverk miljøterapeut 1, stillingskode 0388
  - 2 årsverk miljøarbeider, natt, stillingskode 0339
  - 1,25 årsverk miljøarbeider, helg, stillingskode 0339
  - 0,36 årsverk miljøterapeut, Rustad bofellesskap, stillingskode 0087

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Det etableres bofellesskap i Oppsalveien fra september 2004. Kostnadene dekkes innenfor rammen av psykiatrimidler 2004 kostrafunksjon 233.
2. Opprettelse av stillinger:
  - 2 årsverk miljøterapeut, stillingskode 0087
  - 1,75 årsverk hjelpepleier med videreutdanning, stillingskode 0137
  - 1 årsverk miljøterapeut 1, stillingskode 0388
  - 2 årsverk miljøarbeider, natt, stillingskode 0339
  - 1,25 årsverk miljøarbeider, helg, stillingskode 0339
  - 0,36 årsverk miljøterapeut, Rustad bofellesskap, stillingskode 0087

Sak 125 /04 Nedlagte barneparker - inndragning av stillinger

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

- 2 stillinger barneparkleder á 0,60 % ved Trasop barnepark inndras fra 01.11.2004
- 2 stillinger barneparkleder á 0,533 % ved Rustad barnepark inndras fra 01.11.2004.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- 2 stillinger barneparkleder á 0,60 % ved Trasop barnepark inndras fra 01.11.2004
- 2 stillinger barneparkleder á 0,533 % ved Rustad barnepark inndras fra 01.11.2004.

Sak 126 /04 Tilsynsrapport fra Oppsalhjemmet

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Tilsynsrapportene fra Tilsynsutvalg 2 datert 16.6 og 2.8.2004 fra Oppsalhjemmet med kommentarer fra bydelsdirektøren, tas til etterretning.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tilsynsrapportene fra Tilsynsutvalg 2 datert 16.6 og 2.8.2004 fra Oppsalhjemmet med kommentarer fra bydelsdirektøren, tas til etterretning.

Sak 127 /04 Tilsynsrapporter fra Manglerudhjemmet og Manglerud nevrohjem

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Tilsynsrapportene fra Tilsynsutvalg 2 ved Ryen eldreboliger (nå Manglerudhjemmet) og Manglerud Nevrohjem med kommentarer fra bydelsdirektøren, tas til etterretning.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Tilsynsrapportene fra Tilsynsutvalg 2 ved Ryen eldreboliger (nå Manglerudhjemmet) og Manglerud Nevrohjem med kommentarer fra bydelsdirektøren, tas til etterretning.

Sak 128 /04 Kommunedelplan for idrett, Oslo Kommune 2004-2008

Bydelsdirektørens forslag til vedtak

Bydelsutvalget slutter seg til idrettens samarbeidsutvalg sine forslag og prioriteringer.

Per Nygaard (SV) som leder av BMK fremmet følgende tilleggsforslag fra BMK, BU slutter seg til innstillingen fra bydelsdirektøren med følgende tillegg og merknad:
BU har forståelse for forlaget om kunstgressbane på Manglerud (pkt. 6 i gruppe 1 fra ISU) og støtter formålet med forslaget. Imidlertid er BU bekymret for at anleggelse av ytterligere en kunstgressbane i Østensjøvannets nærhet. BU ønsker at forslaget vurderes nærmere i forhold til mulige konsekvenser for Østensjøvannet slik at anlegget kan etableres uten at naturverninteresser blir skadelidende.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Bydelsutvalget slutter seg til idrettens samarbeidsutvalg sine forslag og prioriteringer med følgende tilleggsinnstilling:

- BU har forståelse for forlaget om kunstgressbane på Manglerud (pkt. 6 i gruppe 1 fra ISU) og støtter formålet med forslaget. Imidlertid er BU bekymret for at anleggelse av ytterligere en kunstgressbane i Østensjøvannets nærhet. BU ønsker at forslaget vurderes nærmere i forhold til mulige konsekvenser for Østensjøvannet slik at anlegget kan etableres uten at naturverninteresser blir skadelidende.

Sak 129 /04 Høring - Utkast til tekstdel Kommunedelplan for anlegg og områder for friluftsliv**Bydelsdirektørens forslag til vedtak**

De foreslåtte mål og satsningsområder for arbeidet med anlegg og områder for friluftsliv tilsluttes.

Votering: Enstemmig vedtatt.

Vedtak:

De foreslåtte mål og satsningsområder for arbeidet med anlegg og områder for friluftsliv tilsluttes.

Sak 130 /04 Kommunedelplan for anlegg og friluftsliv - Friluftsutvalgets innstilling til sikring, rehabilitering og nyetablering av anlegg og områder for friluftsliv i Oslo**Bydelsdirektørens forslag til vedtak**

Bydelsutvalget slutter seg til utvalgets prioriteringer av innkomne forslag.

**Brev fra Jan Nybo medlem friluftslivsutvalet i Bydel Østensjø
Flerbruksplan Oslo kommuneskoger - forslag til friluftslivstiltak**

Vi er av Friluftsetaten og Oslo og Omland Friluftsråd bedt om å vurdere også de innkomne forslagene i forbindelse med Flerbruksplan for Oslo kommunes skoger.

Deler av forslagene er allerede behandlet og innarbeidet i forbindelse med vår innstilling til prioriterte punkter i kommunedelplanen. Andre forslag er av byomfattende karakter. Vi har valgt å behandle følgende sju forslag, som er de Markarelaterte:

- 1) Områdevern i friluftssammenheng
- 2) Nye lysløypetraséer
- 3) Fiskeanlegg for funksjonshemmede
- 4) Ubetjent hytte i Østmarka
- 5) Utplassering av 10 fiskekortautomater
- 6) Turriding i Marka
- 7) Forvaltningsplan for bynære deler av Marka

De to første forslagene er mest konkrete og i tillegg spesifikke for Østensjø bydel, og gis derfor høyest prioritet. Også de andre fem forslagene anbefales, men må konkretiseres før det er mulig å ta endelig stilling til dem. Friluftsutvalget for Østensjø bydel ber derfor om en mulighet til å komme tilbake til disse forslagene når de er konkretisert.

Alle forslag som fremmes har tilslutning fra et enstemmig friluftslivsutvalg i vår bydel.

Vi foreslår at bydelen ser disse forslagene i sammenheng med vår prioriteringsliste for kommunedelplanen, evt. kan det oversendes som et separat innspill i tilknytning til Flerbruksplanen. Vi har forstått Friluftsetaten slik at de ønsker innspill både på kommunedelplanen og flerbruksplanen innen 22.10.04.

*Med vennlig hilsen
Østensjø friluftsutvalg*

*Jan Olav Nybo
Medlem*

Vedlegg Friluftslivsutvalgets behandling av de enkelte forslag

A) Tiltak som spesifikt gjelder Østensjø bydel

1) Områdevern i friluftssammenheng (foreslått av Oslo og Omland Friluftsråd - OOF)

Fram til nå er ingen områder i Marka vernet med friluftslivshensyn som begrunnelse. Dette er uheldig, fordi områder av stor verdi for naturopplevelse og enkelt friluftsliv, men ikke nødvendigvis stort biologisk mangfold eller sjeldne arter, også fortjener å sikres for kommende generasjoner.

*OOF har foreslått i alt 17 områder (naturreservat) i Oslomarka som bør få utvikle seg uten skogbrukstiltak (naturskoger) til glede for friluftslivet. Områder nær boligkonsentrasjonene, som er lett tilgjengelige og dermed også mulig å nå for barn, er prioritert. I Østmarka er det tatt med fem områder, hvorav ett kan defineres til bydel Østensjø, nemlig **Sarabråten-Hauktjern-Lutvann**. Området er et Østmarka i miniatyr, med furukrager på karrig grunnfjell, grovstammet gran nederst i bratte skråninger, sumpskog med mye svartor i trange bekkedaler, og generelt bra med lauv i hele området. Her er det bratte stup, stein og urer, men også flate toppartier med idylliske utsiktsposter, og ikke minst den sørlige delen av Lutvann som skjærer seg inn som en vestlandsfjord med stupbratte lier.*

Området har en rik rådyrstamme og Østmarkas kanskje beste jerpebiotoper. Også mange arter hullrugere har gode biotoper i det varierte skogbildet. Det går et utall merke og umerke stier fram til artige utsiktsposter og trivelige rasteplasser, men framfor alt spennende og nærmest jomfruelige områder der eventyrlyst og "amatørforskning" kan finne utløp. Området vil fungere som naturskog for store deler av drabantkomplekset i sørøstlige deler av Oslo.

Friluftsutvalget anser dette området naturverdier som svært store, og at en bevaring av området som naturskog vil være et viktig virkemiddel for å sikre tilgangen til denne type naturopplevelser. Området ligger tilstrekkelig nært til at store deler av byens og bydelens befolkning har lett tilgang til det. Friluftsutvalget anbefaler forslaget.

2) Nye lysløypetraséer

(foreslått av Friluftsetaten)

Enkelte mye brukte strekninger på turveger/stier mangler lys. Friluftsetaten har foreslått å lyssette to av dem, en strekning på 500 m sør for Nøklevann (turvegen rett ved Kattisa, som møter lysløype fra Fjellstadbakken) og strekningen Ødegården-Gullsmeden-Delemyr-Hestehullet. Den første strekningen er en del av den svært mye brukte turvegen rundt

Nøklevann, og lys her vil gjøre lysløypa rundt Nøklevann komplett fordi strekningen Haraløkk-Ulsrudvann ble lyssatt i vinter. Den andre strekningen vil gi ei fin rundløype mellom Nøklevann og Nord-Elvåga i et populært friluftsområde.

Friluftsutvalget ser på supplering av lysløypenettet som et viktig og nyttig tiltak, som dessuten gir moderate inngrep. Tiltakene vil være til glede for mange, og kan øke bruken av Østmarka. Siden begge strekningene også ligger relativt nær bosetting, vil tiltakene også fremme barns og ungdoms bruk av Marka. Friluftsutvalget anbefaler tiltakene, men ber om at det ved oppsetting av lysstolper fjernes færrest mulig trær langs de aktuelle traséene.

B) Tiltak som gjelder flere bydeler

3) Fiskeanlegg for funksjonshemmede

(foreslått av Oslomarkas fiskeadministrasjon - OFA)

Det er ønske om å etablere tilrettelagte fisketilbud for funksjonshemmede, og fire bydeler er nevnt, deriblant Østensjø. Friluftsutvalget ser positivt på at Marka i større grad kan åpnes for flere brukergrupper, særlig dersom det kan skje med små naturinngrep. Tiltaket er imidlertid ikke konkretisert verken med hensyn til plassering eller type tilrettelegging, selv om vi antar at Nøklevann er aktuelt i Østensjø bydel. Utvalget ber derfor om å få komme tilbake til forslaget når tiltaket er konkretisert.

4) Ubetjent hytte i Østmarka

(foreslått av DNT Oslo og Omegn)

Den lokale/regionale turistforeningen er ute etter ei enkel hytte i Østmarka i bydel Hellerud, Østensjø eller Søndre Nordstrand. Hytta er tenkt brukt både til dagsturer og overnatting. I dag har foreningen to ubetjente hytter i Østmarka; Røyrivannskoia i sørenden av Røyrivann og Øvresaga ved Rausjø, men ønsker også ei hytte lenger nord i Østmarka. Friluftsutvalget stiller seg positivt til dette, og oppfordrer kommunale myndigheter, spesielt Friluftsetaten, til å være på utkikk etter enkle hytter som er/blir tilgjengelige.

C) Tiltak som gjelder Marka generelt

5) Utplassering av 10 fiskekortautomater

(foreslått av OFA)

OFA har ønske om å plassere ut 10 nye fiskekortautomater i Oslomarka. Friluftsutvalget er positivt til at noen av disse automatene kommer i Østmarka, men ber om å få ta endelig stilling til forslaget når lokaliseringene er endelig bestemt.

6) Turriding i Marka

(foreslått av Norges Turrytterforening)

Oslo kommune har i dag relativt strenge regler for bruk av ridehest i Marka. Samtidig er riding en populær aktivitet særlig blant unge, og det er positivt at folk kan ri også ute i naturen, ikke bare på innmark. Friluftslovens generelle bestemmelse er at ferdsel med ride- eller kløvhest på veg eller sti i utmark er tillatt, men kommunen (med samtykke av eier/bruker) kan forby slik ferdsel på nærmere angitte strekninger. Etter Friluftsutvalgets syn bør det likevel kreves tungtveiende grunner for å gå til en slik innskrenking av allemannsretten.

Utvalget er klar over at omfattende bruk av hest i Marka kan føre til store slitasje på veger og stier, og kan gi uønskede konflikter med andre brukere. Vi mener likevel at en viss lemping av dagens regler, primært ved å åpne for riding på enkelte turveger/skogsbilveger, bør prøves ut også i Østmarka. Utvalget vil gjerne få kommentere et evt. konkret forslag på dette området.

7) Forvaltningsplan for bynære deler av Marka

(foreslått av Østmarkas Venner)

Mange tilretteleggingstiltak er gjennomført i Markas randsoner, og det dukker stadig opp planer eller ønsker om nye tiltak. For å unngå jevnlig diskusjoner, og en kontinuerlig konflikt, om bruk av Markas bynære arealer, foreslår Østmarkas Venner at det foretas en evaluering av disse arealene med tanke på å oppnå en fornuftig forvaltning. En slik evaluering bør kunne ut i en flerbruksplan/kommunedelplan som angir en sonering av randsonene. I noen områder er det ønskelig med restriktiv praksis og sikring av urørt natur, i andre områder tillates anlegg for idrett, tilrettelagte friluftaktiviteter, villmarksleirer, badeplasser, parkering osv.

Friluftsutvalget ser positivt på at det utarbeides en slik plan, og foreslår at friluft- og naturvernorganisasjoner deltar aktivt i utformingen av planen. De frivillige organisasjonene har stor kunnskap om dagens bruk av Marka, og vil også kunne fange opp ønsker for framtidig bruk av Marka som er representativt for svært mange brukere.

D) Tiltak som er omtalt i vårt innspill til kommunedelplanen for friluftsliv

Mange av de forslagene som Friluftsutvalget har mottatt fra Oslo og Omland Friluftsråd, er allerede behandlet og omtalt i vårt innspill til kommunedelplanen for friluftsliv. Vi anser det som unødvendig å repetere vår argumentasjon, men lister for ordens skyld opp forslagene.

- *Bedre toalettforhold, bålplasser, benker (anbefalt og prioritert, behovet må vurderes)*
- *Gjenåpning av Ljanselvas innløp i Skraperudtjern (anbefalt og prioritert, inkl. bru over åpnet bekkeløp og ny flytebrygge i Skraperudtjern)*
- *Informasjonsstavler ved større utfartssteder/friområder (anbefalt)*
- *Forsiktig tilrettelegging for bading Kattisa (støtte til toalett, bål plass, benker, skepsis til å fylle på sand fordi det trengs store mengder, og må gjentas ofte)*
- *Sørli gård som aktivitetsanlegg for Barnas Turlag (positiv, dette må kommunen som eier vurdere)*
- *Gjenåpne turveg vest for Skraperudtjern (vurdere om det er mulig å rassikre området)*
- *Trillesti for sykkel Skyttenbrua-Deledalsveien (gått mot pga. store naturinngrep og begrenset behov)*

BMK vedtak:

VURDERING AV HVERT ENKELT FORSLAG

1. OPPRUSTING OG KOMPLETTERING AV TURVEIER

Forslagsstillere : Østmarkas Venner og Østensjøvannets Venner.
Friluftsutvalget slutter seg til dette forslaget og gir det høy prioritet.

Kommentar :

Utvalget er enig i at dagens turveinett krever opprusting og vedlikehold for å kunne holde tiltenkt standard. Dette er samtidig en påpekning av at det ikke bør etableres flere turveier enn de vi er i stand til å vedlikeholde. Nye turveitraséer er derfor kun prioritert der det er nødvendig med en komplettering for å knytte eksisterende veier sammen eller der veiene har en lite heldig valgt trasé. Utvalget konstaterer også at det er behov for ytterligere skilting og peker på at dette ikke minst er viktig for å få publikum til i større grad å benytte de grønne korridorene på sin vei mot Marka som et alternativ til kjøring frem til utfartssteder. Utvalget er oppmerksom på at en opprusting av turveinettet rundt Østensjøvannet allerede er lagt inn i Kommunedelplanen, men kan ikke se at det foreløpig har gitt tilfredsstillende resultater. I tillegg bør det utredes hvorvidt den stengte turveitraséen langs Skraperudtjernets vestside kan rassikres. Det er behov for å utplassere benker på egnede steder langs turveiene.

2. OMLEGGING AV TURVEITRASEER I ØSTENSJØOMRÅDET

Forslagsstiller: Østensjøvannets Venner
Friluftsutvalget anbefaler forslaget og gir det høy prioritet.

Kommentar:

Reguleringsbestemmelsene og intensjonene bak reguleringsplanen Østensjøområdet Miljøpark legger opp til en omlegging av turveitraséene flere steder. Dette gjelder østsiden av vannet fra Bølerbekke til Almedalen, østsiden av Bogerudmyra og et parti langs Abildsø Idrettsfelt. Friluftsutvalget opplyser at en omlegging av turveien langs Abildsø Idrettspark er avklart med idrettslagene. Dagens trasévalg bidrar i dag stedvis til uforsvarlig erosjon av vannkant og våtmarksbelte, og redusert biologisk mangfold som følge av for stor publikumsbelastning for nær vannet. Forslaget til nye traséer vil avbøte dette samtidig som de vil gi publikum nye opplevelsesmuligheter i området. Forslaget vil innebære at dagens turveitraséer vil bli fjernet, men vil ikke hindre enhver ferdsel langs de gamle traséene. Friluftsutvalget ser at forslaget vil medføre noe redusert tilgjengelighet visse steder, men anser at forslaget er faglig godt begrunnet, at tiltaket er nødvendig og at det må anbefales. Samtidig pekes det på at omleggingen vil gi nye og bedre muligheter for friluftsliv og opplevelser i området. Ved en eventuell gjennomføring av omleggingen bør det gis informasjon til publikum om intensjonen bak.

3. REHABILITERING OG OPPRUSTNING AV UTFARTSPARKERING (MARKA)

Kommentar:

Det er ikke ønskelig med en utvidelse eller økning av eksisterende parkeringsplasser, men det er behov for en generell opprustning av disse og merking der dette er hensiktsmessig.

4. TOALETTER, HC-TOALETTER OG HC-RAMPER

Forslagsstiller: Friluftsetaten.
Friluftsutvalget anbefaler i det alt vesentlige forslaget og gir det prioritet.

Kommentar:

Utvalget stiller seg gjennomgående positivt til etablering av toalett-løsninger på de foreslåtte stedene (Skraperud, Kattisa, Ulsrudvann samt HC-toalett Bråten). Det pekes imidlertid på at det bør søkes konstruksjoner som ikke lett blir ødelagt (jfr. løsningen ved P-plassen ved Østensjøvannet). Når det gjelder HC-ramper på badeplassene mener utvalget at dette er et noe større inngrep og at det i første omgang er nok med en slik løsning ett sted i vårt nærområde. Utvalget finner det naturlig å legge et slikt tiltak til området Bråten fremfor Ulsrudvann både fordi det der allerede er badebrygge og av hensyn til fremkommelighet for bevegelseshemmet (jfr. bakken ned til Ulsrudvann). Utvalget ønsker samtidig å peke på nytteverdien av å få utplassert enkle benker på strekningene frem til disse populære stedene. Dette ville lette fremkommeligheten for bevegelseshemmede ytterligere.

5. BEKKEÅPNINGSPROSJEKT BØLERBEKKEN

Forslagsstiller: Østensjøvannets Venner
Friluftsutvalget anbefaler forslaget og gir det prioritet.

Kommentar:

Forslaget innebærer at det settes i gang et forprosjekt for å utrede og forberede åpning av Bølerbekken fra Bøler kirke til Sarabråtveien. Forslaget er i tråd med Friluftsetatens og Oslo Elveforums føringer og Byøkologisk program for byens blågrønne korridorer. Åpne bekkedrag gjennom grøntområdene er en berikelse spesielt i urbane strøk. Forutsetningen er at vannet har tilfredsstillende kvaliteter, hvilket Bølerbekken antas å ha. Østensjøvannet holdes i dag ”kunstig i live” gjennom overføring av vann fra Ljanselvvassdraget. Denne overføringen er underlagt en tidsbegrenset konsesjon som utløper i 2012. Dette innebærer at Østensjøvannet må gjenvinne større deler av vannet fra eget nedbørsfelt gjennom åpne selvrensende bekker innen den tid. Åpne bekker har også den fordel at de absorberer vannet bedre underveis enn lukkede rør, noe som er med på å begrense erosjonen ved kraftig nedbør.

6. OPPGRADERING AV SKRAPERUDOMRÅDET.

Forslagsstiller: Østmarkas Venner
Friluftsutvalget anbefaler og prioriterer forslaget.

Kommentar:

Bekkeløpet ned fra Nøklevann ligger i dag i rør det siste stykket. Røret klarer ikke å ta unna ved flom, og det foreslås derfor at bekken igjen får løpe åpent. Forslaget innebærer samtidig at det må lages en enkel broforbindelse mellom øst- og vestsiden i vannets nordende. Videre bør flytebyggen rehabiliteres. Egen toalettløsning er allerede foreslått over.

7. KOMPLETTERING AV INFORMASJONSTAVLER

Forslagstiller: DNT
Friluftsutvalget anbefaler forslaget.

Kommentar:

Utvalget konstaterer at det mangler tavler en rekke steder både ved innfartsteder til Marka og ved sentrale friområder. Informasjon på stedet er et viktig virkemiddel for å øke publikums opplevelsesmuligheter og valgmuligheter samt for å veilede publikum i adferd i friområdene. Innformasjonsstavler bør, i tillegg til ved innfartsstedene til Marka, finnes for eksempel ved Skøyenparken, Høyenhall, Ljanselvdalen og Østensjøområdet Miljøpark.

8. TILRETTELEGGING SKI OG SKØYTER VED ØSTENSJØVANNET

Forslagstiller: Østensjøvannets Venner.
Friluftsutvalget anbefaler forslaget.

Kommentar:

Østensjøvannet og de omkringliggende områder brukes om vinteren til ski- og skøyteaktiviteter. Vannet, med korridoren inn til Østmarka, er en viktig skiløypetrasé. Ferdsel på tvers av våtmarksområdene medfører en slitasje som relativt lett kunne vært unngått ved at det ble laget flyttbare innretninger i form av lave ”broer” som publikum benyttet.

9. KULTURLANDSKAPSPROSJEKT

Forslagsstillere: Østensjøvannets Venner og Østmarkas Venner
Friluftsutvalget anbefaler forslaget.

Kommentar:

Store deler av vår bydel og noen deler av nærmeste del av marka har tidligere vært dyrket mark og kulturmark i den gamle Aker-bygden. I dagens friområder er det gamle landskapet ikke holdt i hevd ved slått, stuing og lignende og de fleste steder gror områdene igjen. Utvalget ser det som svært positivt og som et bidrag til verdifulle friluftsopplevelser om i hvert fall noen utvalgte steder kunne holdes i hevd. Både områder rundt Østensjøvannet (for eksempel Bakkehavna), Langs Ljanselva (Sagstua, Passerud) og utvalgte steder ved de gamle bosettingsområdene i Marka kan egne seg for dette.

10. OPPLEVELSESKART ØSTENSJØOMRÅDET

Forslagsstiller: Østensjøvannets Venner
Friluftsutvalget anbefaler forslaget.

Kommentarer:

Opplevelsesmulighetene i et område som Østensjøvannet med sine mange store og ulike verdier øker dersom publikum har tilgang til et lokalt kart utviklet spesielt for å fremheve disse. Utvalget er oppmerksom på at bydelen allerede har initiert utarbeidelsen av et kulturkart, men dette vil ikke dekke dette behovet. Et opplevelseskart for Østensjøvannet vil være et verdifullt bidrag og et supplement til kulturkartet

11. PERMANENTE GRILLANLEGG OG GODKJENTE BÅLPASSER.

Bydelsutvikling, miljø- og kulturkomiteen er skeptiske til å etablere permanente grillanlegg, men går inn for at det opparbeides flere godkjente bålplasser i Marka.

Bydel Østensjø legger med dette frem sin anbefaling av følgende forslag i prioritert rekkefølge :

1. Generell opprusting av eksisterende turveinett (Bydel og Marka).
2. Omlegging av turveier i Østensjøområdet.
3. Rehabilitering og opprustning av utmarksparkering (Marka)
4. Toaletter, HC-toaletter og HC-rampe (Østensjøvannet og Marka).
5. Bekkeåpningsprosjekt Bølerbekken.
6. Oppgradering av Skraperudområdet
7. Komplettering av informasjonstavler (Marka og friområder).
8. Tilrettelegging ski og skøyter ved Østensjøvannet.
9. Opplevelseskart Østensjøområdet.
10. Kulturlandskapsprosjekt Østensjøområdet / Ljanselvdalen.
11. Permanente grillanlegg og godkjente bålplasser

Per Nygaard (SV) som leder i BMK fremmet følgende tilleggsforslag fra BMK, BU slutter seg til BMKs innstilling. I tillegg slutter BU seg til det lokale Friluftsutvalgets uttalelse om Flerbruksplan Oslo Kommuneskogen med forslag til friluftstiltak som berører Bydel Østensjø.

Marit Stakvik Jørgensen (Ap) fremmet følgende tilleggsforslag, Det settes opp tilstrekkelig søppelkasser i tilknytning til turveiene.

Torunn Smedal (H) fremmet følgende tilleggsforslag fra H og FrP, Bydelsutvalget anmoder om å sette ut søppelkasser langs turveiene, der de ser at det kan bidra til en renere bydel.

Votering:

Per Nygaard (SV) tilleggsforslag fra BMK ble enstemmig vedtatt.

Marit Stakvik Jørgensen (Ap) tilleggsforslag ble trukket.

Torunn Smedal (H) tilleggsforslag fra H og FrP ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Bydelsutvalget slutter seg til utvalgets prioriteringer av innkomne forslag.

1. BU slutter seg til BMKs innstilling. I tillegg slutter BU seg til det lokale Friluftsutvalgets uttalelse om Flerbruksplan Oslo Kommuneskogen med forslag til friluftstiltak som berører Bydel Østensjø.

BMKs innstilling:

1. Generell opprusting av eksisterende turveinett (Bydel og Marka).
2. Omlegging av turveier i Østensjøområdet.
3. Rehabilitering og opprustning av utmarksparkering (Marka)
4. Toaletter, HC-toaletter og HC-rampe (Østensjøvannet og Marka).
5. Bekkeåpningsprosjekt Bølerbekken.
6. Oppgradering av Skraperudområdet
7. Komplettering av informasjonstavler (Marka og friområder).
8. Tilrettelegging ski og skøyter ved Østensjøvannet.
9. Opplevelseskart Østensjøområdet.
10. Kulturlandskapsprosjekt Østensjøområdet / Ljanselvdalen.
11. Permanente grillanlegg og godkjente bålplasser

Friluftsutvalgets innstilling:

1. Områdevern i friluftssammenheng
  2. Nye lysløypetraséer
  3. Fiskeanlegg for funksjonshemmede
  4. Ubetjent hytte i Østmarka
  5. Utplassering av 10 fiskekortautomater
  6. Turridding i Marka
  7. Forvaltningsplan for bynære deler av Marka
2. Bydelsutvalget anmoder om å sette ut søppelkasser langs turveiene, der de ser at det kan bidra til en renere bydel.

Sak 131 /04 Tertialmelding pr 31.08.2004 - bydel Østensjø**Bydelsdirektørens forslag til vedtak**

Tertialrapport pr 31.08.2004 tas til orientering

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

Tertialrapport pr 31.08.2004 tas til orientering

Eventuelt**Omfordelte saker:**

1. Opplæringskveld i Plan- og bygningsetaten. Opplæringen er tiltenkt bydelens nye utvalg og politikere. Påmelding skjer til BMK-sekretær Eigil Lunden. Innen 01.11.2004.
2. Åpen høring 18.10.2004 kl. 1900, Oppsal Samfunnshus.....

Bydel Østensjø

Arnfinn Aabø
leder

Vibeke Fjelltun Nilsen
BU-sekretær